

Tárgytematika / Course Description

Konfliktuskezelő tréning

ALPEPA4161

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Gróz Andrea

Félév / Semester: 2022/23/2

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 15/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tantárgy oktatásának célja: A pedagógusok konstruktív, erőszakmentes konfliktuskezelés szemléletének megerősítése és/vagy formálása, valamint tapasztalatainak és ismereteinek bővítése, képességeinek feltárása valamint fejlesztési lehetőségek bemutatása annak érdekében, hogy munkájuk során szakszerűen tudják értelmezni és kezelni a konfliktusokat.

A tantárgy követelményei:

- A hallgatók sajátítsák el a konfliktusok témakörének alapvető fogalmait, összefüggéseit.
- Legyenek képesek konfliktusmegoldási ismereteiket konstruktívan a gyakorlatba átültetni, és az egyes feladatok gyakorlása, végiggondolása nyomán - a későbbiek során esetlegesen adódó - konfliktushelyzeteket megelőzni, tudatosan elemezni.
- Ismerjék a konfliktuskezelés dinamikáját, sajátosságait, stratégiáit/módszer-, és eszközrendszerét.
- Törekedjenek az egyes feladatok, gyakorlatok elvégzése során a pedagógiai ismereteik komplex alkalmazására.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

A tantárgy témakörei:

A konfliktus témához kapcsolódó tapasztalatok és szemléletmód elsődleges feltárása.

A konfliktus fogalmának értelmezései, meghatározása.

A konfliktusok forrásai.

Konfliktuskezelési stratégiák megismerése.

A konfliktusok kezeléséhez szükséges képességek, hatékony konfliktuskezelés feltételei.

A konfliktusok kezelésének folyamata, módszerei, lehetősége, lépései.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

A tantárgy teljesítése:

Aktív részvétel a konzultációk munkáiban, foglalkozásaiban, továbbá az elméleti és gyakorlati anyagok feldolgozása a tematikában megjelölt szakirodalom segítségével. Az egyes témakörökhöz kapcsolódó feladatok megoldása, és a konzultáción rögzített határidőre való feltöltése a Moodle-rendszerbe. (Terjedelme kb. 5-6 oldal).

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Ajánlott irodalom

- Antalka Ágota: Konfliktusok az iskolában. Magiszter, 2006. 3-4. 84-90.
<http://rmsz.ro/uploaded/tiny/files/magiszter/2006/osz/10.pdf>
- Ádám Erzsébet: Konfliktus és együttműködés, mint a pedagógiai gyakorlat jelenségei, PedActa, 2012, 1. 55-69. http://padi.psiedu.ubbcluj.ro/pedacta/article_2_1_6.pdf
- Bagdy Emőke: Visszatalálunk egymáshoz? Konfliktusok és megoldások a szülő-gyermek kapcsolatban. Bp., Kulcslyuk K., 2012.
- Barcy Magdolna: Konfliktusok és előítéletek. Bp., Oriold, 2012.
- Boreczky Ágnes: Menni vagy maradni? – Tanárok az iskolai konfliktusról, Új Pedagógiai Szemle, 1995, 4, 68-79.
- Borvák Mária: Konfliktusok az osztályban és azon kívül. Katedra, 2016. 11. 19-20.
- Bóra Ferenc: Megoldások az iskolai konfliktusok kezelésére. Módszertani Közlemények, 1998. 5. 187-190.
- Boronkai Dóra: A konfliktuskezelési és kommunikációs képességek fejlesztése a pedagógiai gyakorlatban. Magyaritanítás, 2012. 1. 9-23.
<http://www.trezorkiado.fw.hu/Magyartanitas2012-1.pdf>
- [Bruce Patton-Fisher Roger-Ury William: A sikeres tárgyalás alapjai. Bagolyvár Kiadó, 1998. 2. átszerk. kiadás](#)
- Buda Béla, Boros János: Az agresszióról = Új Pedagógiai Szemle, 1998, 7-8, 118-127.
- Csákó Mihály: A konfliktuskezelés kultúrájának alakulásáról. Educatio, 2008. 3. 356-365.
- Csillag Ferenc, Takács István: Utak – tévutak. Példák az iskolai konfliktusok kialakulására és kezelésére. Flaccus Kiadó, 2010.
- Csepeli György: Szociálpszichológia. Osiris Kiadó, Budapest, 1997.
- Daniel Goleman: Érzelmi intelligencia. Háttér Kiadó, 2008. 4. kiadás
- Daniel Goleman: Társas intelligencia: az emberi kapcsolatok új tudománya. Nyitott Könyvműhely, 2008. 2. jav. kiadás
- Ercsei Kálmán: Tanulók közötti konfliktusok típusai. ÚPSZ, 2012. 7.-8. 42-54.
http://epa.oszk.hu/00000/00035/00153/pdf/EPA00035_upsz_2012_07-08_042-054.pdf
- Ferenczi Andrea: A konfliktusmegoldás társadalmi eszközei. ÚPSZ, 2012. 7.-8. 104-117.
http://epa.oszk.hu/00000/00035/00153/pdf/EPA00035_upsz_2012_07-08_104-117.pdf
- Földes Petra, Lannert Judit: Erőszak az iskolában. Esély, 2010, 3, 48-65.
www.esely.org/kiadvanyok/2010_3/03foldes.indd.pdf
- Györfiné Körtvélyesi Franciska: A tanári tevékenység, mint a tanár-diák konfliktusok forrása. Educatio, 2015. 3. 116-120. http://epa.oszk.hu/01500/01551/00093/pdf/EPA01551_educatio_2015_3_116-120.pdf

- Györgyi Zoltán: Konfliktusok tanárok és diákok között. ÚPSZ, 2012. 7.-8. 5-21. http://epa.oszk.hu/00000/00035/00153/pdf/EPA00035_upsz_2012_07-08_005-021.pdf
- Hajdú Gábor, Sáska Géza: Bántalmazás a középiskolában. Iskolakultúra, 2011, 6-7, 40-60.
- Horváth Szabó Katalin: Az iskolai konfliktusokról. In: Mészáros Aranka (szerk.): Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 1997, 197-218.
- Hunyady Györgyné, M. Nádasi Mária, Serfőző Mónika: „Fekete pedagógia” – Értékelés az iskolában. Argumentum Kiadó, Budapest, 2006.
- Klement Mariann: Konfliktusok világa az iskolában, avagy mi az, ami valóban megoldás lehet. Magiszter, 2015. 4. 39-53. http://rmpsz.ro/uploaded/tiny/files/magiszter/2015/tel/07klementkonfliktus39_53.pdf
- Ligeti György: Konfliktus és szabályalkotás, Új Pedagógiai Szemle, 2000, 12, 27-33.
- Lovas Zsuzsa – Herczog Mária (1999): Mediáció avagy a fájdalommentes konfliktuskezelés. Múzsák Kiadó Kft., Budapest.
- Marshall B. Rosenberg: A szavak ablakok vagy falak: erőszakmentes kommunikáció. Agykontroll Kft, 2001.
- Mastenbroek, W. F. G. (1991): Konfliktusmenedzsment és szervezetfejlesztés. KJK.
- Mayer József, Németh Szilvia (szerk.): Fókuszban a roma többségű iskolák. Fenntartói elképzelések – konfliktuskezelés az iskolában. Országos Közoktatási Intézet, Budapest, 2005, 73-172.
- Mayer József, Vígh Sára: Konfliktuskezelés a gyakorlatban. In: Mayer József (szerk.): Egymásra utalva – Bevezetés a mentorálás gyakorlatába. Országos Közoktatási Intézet, 2006.
- Meleg Csilla: EGÉSZ-SÉG. Egy szervezetfejlesztési program körvonalai. In: Szekszárdi Júlia (szerk.): Nevelési kézikönyv nem csak osztályfőnököknek. OKI Kiadó – Dinasztia Tankönyvkiadó, Budapest, 2001, 72-84.
- Mészáros Aranka (2007): Kommunikáció és konfliktusok kezelése a munkahelyen. ELTE Eötvös Kiadó Kft., Budapest.
- Mihály Ildikó: Erőszak az iskolában. Új Pedagógiai Szemle, 2000, 4, 52-58.
- Mihály Ildikó: Az iskolai terror természetrajza. Új Pedagógiai Szemle, 2003, 9, 75-80.
- Molnár Kriszta: Szerepek, szabályok és konfliktusok az osztályban. Katedra, 2015, 10. 12-14.
- Nagy Tiborné: Családi konfliktusok tükröződése a gyermek viselkedésében. Egészségnevelés, 2003. 4. 156-160.
- „Nem lehet belenyugodni abba, hogy azoké lesz a jövő, akik erőszakkal akarnak maguknak mindent megszerezni” Osztályfőnöki óra az erőszakról és a terrorról. Új Pedagógiai Szemle, 2005, 2, 97-102.
- Polgár Edit: Az óvodában adódó konfliktusok kezelése, jó gyakorlatának bemutatása. Óvodai Nevelés, 2010. 5. 2-4.
- Révész György: Az iskolai bántalmazás. In: Iskolai mentálhigiéné. Tanulmányok. Szerk. Kézdi Balázs. Pécs, Pro-Pannonia, 1998, 47-72.
- Sas Judit – Síklaki István (2011): A társadalmi konfliktusok kezelése. Budapesti Corvinus Egyetem, Budapest.
- Sasfy György Zoltán: Konfliktuskezelés, stresszkezelés. Dialóg Campus Kiadó, Budapest, 2017. <https://kti.uni-nke.hu/document/vtkk-uni-nke-hu/Sasfy%20Gy%C3%B6rgy%20Zolt%C3%A1n%20-%20Konfliktuskezel%C3%A9s,%20stresszkezel%C3%A9s.pdf>
- Sági Matild: Hogyan hatnak a tanárok a diákok konfliktusmegoldási beállítódására? ÚPSZ, 2012. 7.-8. 22-41. http://epa.oszk.hu/00000/00035/00153/pdf/EPA00035_upsz_2012_07-08_022-041.pdf
- Schmidt, Thomas (2009): Konfliktuskezelési tréninggyakorlatok. Z-Press Kiadó Kft.,

Miskolc

Setényi János: Mentálhigiéné, klíma, konfliktusok. ÚPSZ, 2004. 4-5. 84-90.

Strasser, F., Randolph, P.: Mediáció. A konfliktusmegoldás lélektani aspektusai. Nyitott Könyvműhely Kiadó, Budapest, 2005, 19-71.

Szabó-Szentgróti Gábor: Generációs hatás a munkahelyi konfliktusokban. Vezetéstudomány, 2019. 4. 77-88. http://unipub.lib.uni-corvinus.hu/4064/1/VT_2019n4p77.pdf

Szekszárdi Júlia: A konfliktuskezelés gyakorlata. Új Pedagógiai Szemle, 2001, 5, 86-103.

Szekszárdi Júlia (2002): Konfliktusok pedagógiája. Veszprémi Egyetemi Kiadó, Veszprém.

Szekszárdi Júlia (szerk.): Nevelési kézikönyv nem csak osztályfőnököknek. Budapest, OKI Kiadó–Dinasztia Tankönyvkiadó, 2001.

Székely György (1995): Győzelem vesztesek nélkül. 3K Alapítvány, Budapest.

Szekszárdi Júlia (1995): Utak és módok. Pedagógiai kézikönyv a konfliktuskezelésről. Iskolafejlesztési Alapítvány – Magyar ENCORE, Budapest.

Sződy Judit: Konfliktuskezelés az óvodában. Új Köznevelés, 2015. 8. 52-55.

Szőke-Milinte Enikő: Konfliktuskezelés és pedagógusmesterség. OPKM, Bp., 2006.

Szőke-Milinte Enikő: Pedagógusok konfliktuskezelési kultúrája. Új Pedagógiai Szemle, 2004, 1, 26-39.

Dr. Gróz Andrea

Egyetemi docens